

Emir kipi · Imperativ

der Imperativ

Komm! · Kommt! · Kommen Sie! — aynı emir, üç ayrı biçim. Türkçede kibarlık tonla verilir, Almancada **fiilin şekliyle**. Üç muhatabın çekimi, düzensiz fiillerin emirdeki hâli ve rica ile emrin ayrıldığı yer.

Emir kipi, emir, öneri veya çağrı ifade eder: Komm! Kommt! Kommen Sie!

A1 yolunda 12/27

4 bölüm

~3 dk okuma

13 soruluk test

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01 00:10

Üç biçim, tek mantık

⚡ KISAYOL du emrinde **ek de yoktur, zamir de: Komm! · Geh! · Nimm!**

Türkçede emir tektir: «gel». Nezaket «geliniz» ile artar. Almancada karşındaki kişiye göre **üç ayrı biçim** vardır ve seçim tamamen kime hitap ettiğine bağlıdır — tonla değil, biçimle.

KİME	NASIL KURULUR	KOMMEN	MACHEN
du · tek kişi, samimi	kök tek başına (zamir yok)	Komm!	Mach!
ihr · birden çok, samimi	ihr çekimi, zamir atılır	Kommt!	Macht!
Sie · resmî	fiil + Sie (zamir kalır)	Kommen Sie!	Machen Sie!

Tek gerçek yenilik **du** biçimidir: zamir düşer ve fiil çıplak kalır. **ihr** ve **Sie** biçimleri zaten bildiğin çekimlerdir.

✓ **Komm** bitte her!

Gel lütfen buraya. — du

✓ **Kommen Sie** bitte herein!

Buyurun, içeri girin. — Sie

Bölüm 02

01:30

du biçiminde iki ayrıntı

Birincisi: bazı fiillerde sona bir **-e** gelir. Bu, söylenebilsin diyedir — kök **-t • -d** ile ya da **ünsüz + m/n** ile bitiyorsa (**öffn-**, **atm-**) **-e** zorunludur. **komm-** gibi ünlü + m/n köklerde gerekmez; diğerlerinde de günlük dilde düşer.

Fiil	Du Emri	Neden
warten	Warte!	kök -t ile bitiyor
öffnen	Öffne!	kök ünsüz + n ile bitiyor
kommen	Komm!	ünlü + m, gerek yok
gehen	Geh!	gerek yok, düşer

İkincisi ve daha önemlisi: **kök sesi e → i değişen fiillerde emir de değişir, üstelik -e asla eklenmez.** Ama **a → ä** değişimi emirde olmaz.

Fiil	Du Çekimi	Du Emri	Kural
geben	du gibst	Gib!	e → i emirde de olur
lesen	du liest	Lies!	e → ie emirde de olur
helfen	du hilfst	Hilf!	e → i emirde de olur
fahren	du fährst	Fahr!	a → ä emirde OLMAZ
schlafen	du schläfst	Schlaf!	Umlaut geri gider

Kısa kural: **e değişimi emre taşınır, Umlaut taşınmaz.**

sein · ayrılabilen fiiller · yumuşatıcılar

DURUM	DU	İHR	SİE
sein — tamamen düzensiz	Sei!	Seid!	Seien Sie!
haben	Hab!	Habt!	Haben Sie!
ayrılabilen fiil aufmachen	Mach ... auf!	Macht ... auf!	Machen Sie ... auf!

Sei ruhig! · Seien Sie bitte leise! — sein fiilinin emir hâli ezberlenir, kuralı yoktur.

Emir cümlesi Almancada kaba durmaz ama iki küçük kelime onu tamamen **ricaya** çevirir. Günlük dilde neredeyse her emirde biri vardır.

- **bitte** — «lütfen». Her yere girebilir: **Bitte komm!** · **Komm bitte!**
- **mal** — Türkçedeki «bir» gibi: **Warte mal!** = «bir dur bakalım». Cümleyi anında samimileştirir.
- İkisi birlikte de gelir: **Mach mal bitte das Fenster auf.**

✓ **Mach** das Licht **aus!**

Işığı söndür! — ön ek sona gitti

✗ **Ausmach** das Licht!

ön ek başta kaldı

Üç tuzak

TUZAK 01

Sie biçiminde zamiri düşürmek

Kommen! ✗ — bu emir değil, mastar gibi durur. Resmî emirde **Sie yazılmak zorundadır: Kommen Sie!** Zamiri düşen tek biçim **du**'dur.

TUZAK 02

Kök değişimini emre taşımamak

Gebe mir das Buch! ✗ · Lese den Text! ✗ . Doğrusu Gib mir das Buch! · Lies den Text!. Kural: du çekiminde e → i/ie oluyorsa emirde de olur ve sonuna -e gelmez.

TUZAK 03

ihr emrini «siz» sanıp resmî yerde kullanmak

Kommt! birden çok kişiye **samimi** hitaptır — arkadaş grubuna, çocuklara. Memura, hocaya, müşteriye Kommen Sie! denir. Yanlış biçim kabalık olarak algılanır.

Bölüm 05 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 05

05 : 20

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+7

Tam testi çöz

13 soru · süreli · sonunda kural kırılımı

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğın kuralı, örneğı ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğın: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ